

Boverket

remiss@boverket.se

Er ref
Diarienummer 201/2024

Vår ref
Kvalitetsavdelningen

Datum
2025-02-27

Remissvar om Boverkets förslag till föreskrifter om krav för användning av motordrivna anordningar.

1 kap. Övergripande bestämmelser

Ska mindre avsteg göras med stöd av 3 § bör de redovisas tidigt i bygglovsprocessen för byggnadsnämnderna. Föreskrifterna bör ändras så att det framgår att mindre avsteg från kraven ska tas upp i tekniskt samråd med byggnadsnämnderna för diskussion som det beskrivs att det bör i PBL kunskapsbanken¹. Det är byggnadsnämnderna som har kunskap och då kontroll på om ändringar inte får göras t ex med anledning av byggnadsverkets särdrag eller att det är olämpligt av varsamhetsskäl även om det är byggherren som har ansvaret. Då det också finns förslag på krav att dokumentation om mindre avsteg ska upprättas i samband med projekteringen² så innebär det inget extra arbete för byggherren och det säkerställs också att det mindre avsteget är relevant. Det förenklar också för byggnadsnämnderna att utföra sitt tillsynsansvar.

Enligt 27 § ska dessa mindre avsteg noteras i journalen. När beslut tas om att mindre avsteg måste göras är den motordrivna anordningen i många fall inte monterad vilket medför att en journal inte är tillgänglig för den motordrivna anordningen. Vem som ska leverera och montera den motordrivna anordningen tas ofta efter att beslut är taget om en ändring.

Konsekvensen kommer att bli att kontrollorganet står inför fullbordat faktum dagar innan byggherren väntar på slutbesked. Brister är t ex att tillträdesväg till maskinrum går genom privata utrymmen eller avsaknad av permanenta fysiska räddningsutrymmen. Dessa brister kommer troligen aldrig att bli åtgärdade. I förlängningen tvingas kontrollorganet ändra sitt beslut för att hissen ska kunna tas i drift.

¹ PBL Kunskapsbanken Skapa ett fritt utrymme under och över hisskorgen Granskad: 28 april 2021

² Boverkets förslag till föreskrifter om krav för användning av motordrivna anordningar. Konsekvensutredning pkt 6.6.6 Andra kostnadsförändringar

Listan för vilka ändringar som genererar revisionsbesiktning beskrivs i 18 § den bör kompletteras med en punkt 6 som gäller linbaneanläggningar. I punkten ska det framgå att revisionsbesiktning krävs vid ändring eller byte av hela eller delar av delsystem. Detta för att beskriva att t ex en lina ska kontrolleras med magnetinduktiv provning vid byte.

Förtydligande bör också göras om att byte av en säkerhetskomponent till hiss är en väsentlig del så att revisionsbesiktning behöver utföras.

Undantaget i 20 § gäller inte anordningar som är beroende av andra system i byggnaden vilket då gör att portar som används för att förhindra brandspridning inte är undantagna. En port för att förhindra spridning av brand kommer aldrig gå att utfärda ett besiktningssintyg på utan brister då de inte har alla säkerhetsfunktioner som en port normalt ska ha. Det kan vara portar som bara stänger vid en initiering från ett brandlarm eller så används de likt hålldonsstyrda rullgaller som manövreras högst två gånger om dygnet.

24 § bör förtydligas att det är dagens krav eller ”kraven i författningarna gällande motordrivna anordningar” som gäller vid ändring eller utbyte av viss del på anläggningen och inte kraven som gällde när den motordrivna anordningen installerades. Då återkommande besiktning av hissar görs utifrån det regelverk som gällde när hissen installerades.

Med vänlig hälsning

Kvalitetsavdelningen
Kiwa Sweden AB